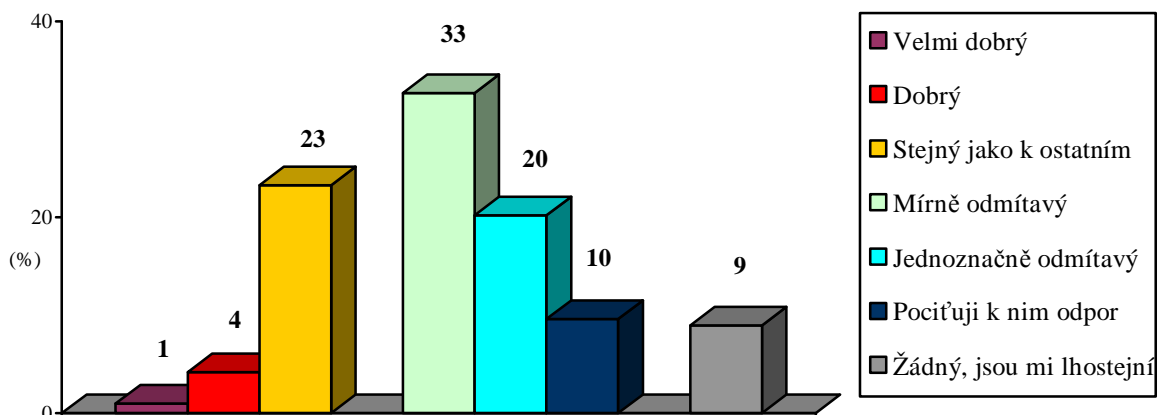

VZTAH VEŘEJNOSTI K ROMŮM SE ZLEPŠUJE VĚTŠINA LIDÍ NESOUHLASÍ S TÍM, ŽE BY SE MĚLO VÍCE DBÁT NA PRÁVA ROMSKÉ MENŠINY

Ve dnech 4. – 10. 4. 2005 provedl STEM výzkum na rozsáhlém souboru 1668 občanů reprezentujících obyvatelstvo ČR starší 18 let.

V rámci dubnového šetření TRENDY zkoumal STEM postoje veřejnosti k národnostním a etnickým menšinám. Pozornost byla věnována i významné romské menšině¹. Z výsledků výzkumu plyne, že necelé dvě třetiny (63 %) občanů mají k Romům mírně odmítavý nebo jednoznačně odmítavý vztah. Přibližně čtvrtina (23 %) jich tvrdí, že je jejich vztah k Romům stejný jako k ostatním. Každý dvacátý (5 %) vyjádřil velmi dobrý nebo dobrý vztah. Desetina lidí (9 %) nemá k Romům žádný vztah.

"Jaký je Váš vztah k Romům?" (%)

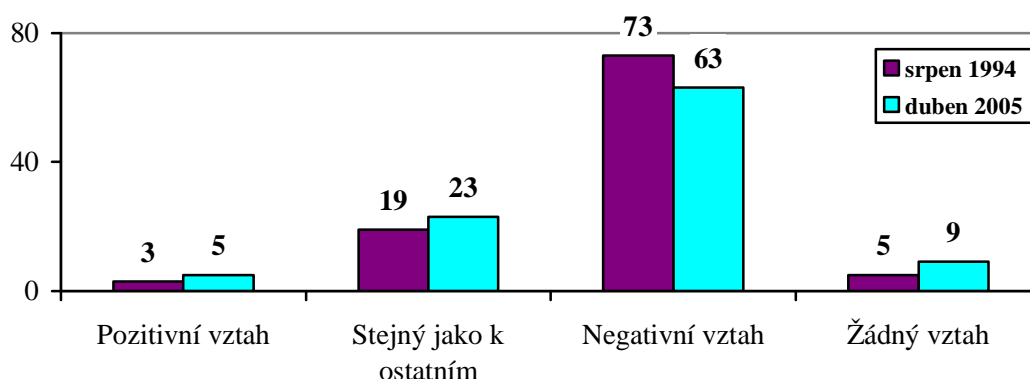

Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

Vztah veřejnosti k Romům se z dlouhodobého hlediska zlepšuje. Při srovnání s výsledky výzkumu, který STEM provedl před více než deseti lety, výrazně poklesl podíl lidí s negativním vztahem. Přibýlo lidí, kteří mají k Romům stejný vztah jako k ostatním, případně k nim nemají žádný vztah. Mírně vzrostl také podíl lidí, kteří mají k Romům velmi dobrý nebo dobrý vztah.

¹ Podle oficiálních statistik se k romské národnosti hlásí 12 tisíc občanů ČR, tj. 0,1 % všech obyvatel (Sčítání lidu, domů a bytů k 1.3.2001). Podle odhadu Rady vlády pro národnostní menšiny publikovaného ve Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2001 tvoří romskou menšinu 150-200 tisíc osob.

"Jaký je Váš vztah k Romům?" , v %

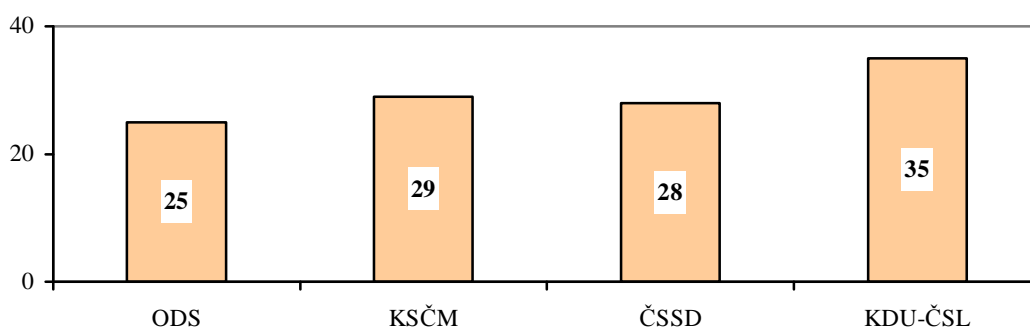

Pramen: STEM, Trendy 1994/8, Trendy 2005/4

Podrobnější analýza ukazuje, že mladí lidé ve věku 18-29 let a studenti mají k Romům pozitivní nebo neutrální vztah² méně často než ostatní věkové a sociální skupiny obyvatel. Pozitivní nebo neutrální vztah k Romům je slabší také u obyvatel obcí do 2 000 obyvatel. Naopak častěji takovéto hodnocení zaznívá u lidí s vyšším vzděláním. Rozdíly jsou patrné při porovnání vztahu k Romům mezi příznivci nejsilnějších politických stran. Nejvíce pozitivních nebo neutrálních odpovědí najdeme u příznivců KDU-ČSL, nejméně pak u příznivců ODS.

"Jaký je Váš vztah k Romům?"

- podíly pozitivních a neutrálních odpovědí dle stranických sympatií, v %

pozn.: Sloučené varianty odpovědí: *Velmi dobrý, Dobrý, Stejný jako k ostatním*

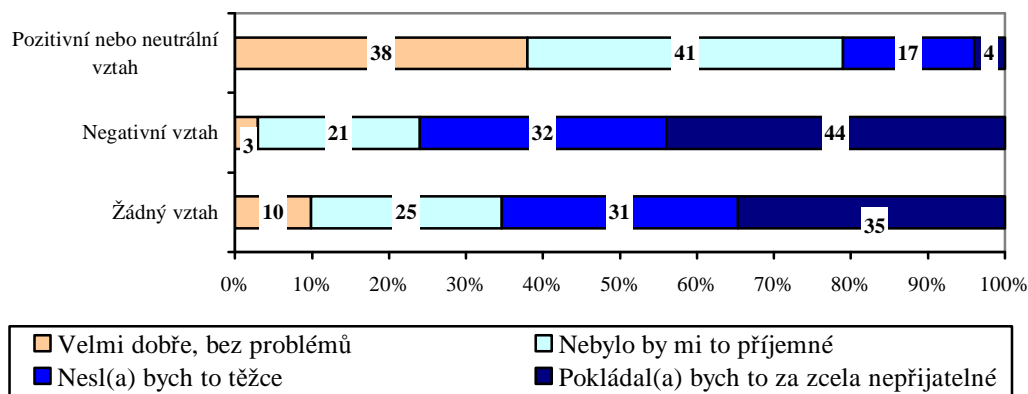
Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

V poslední zprávě, kterou společnost STEM zveřejnila na téma vztahů k jiným národům a příslušníkům národnostních nebo etnických menšin, se analyzovala otázka „*Jak byste nesl,*

² Sloučené varianty odpovědí: *Velmi dobrý, Dobrý, Stejný jako k ostatním*

*kdybyste měl(a) za souseda Roma?*³. Podíváme-li se na tento dotaz v souvislosti s otázkou na vztah k Romům, dojdeme ke zjištění, že u lidí, kteří mají k Romům pozitivní nebo neutrální vztah, velká skupina lidí uvádí, že by Roma jako souseda nesli bez problémů. Naopak u lidí, kteří k Romům mají negativní nebo žádný vztah převažuje velkou měrou odmítnutí Romů jako sousedů.

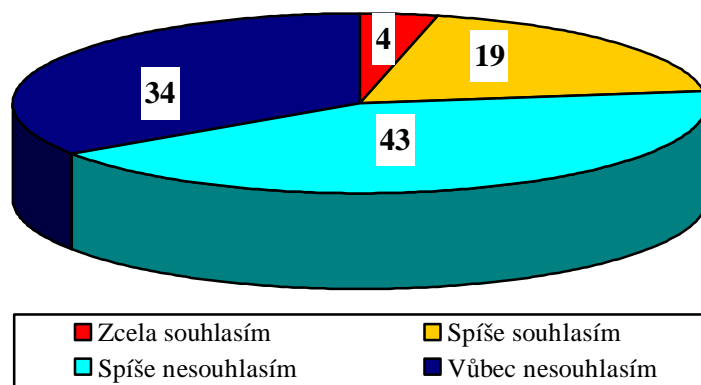
**"Jak byste nesl, kdybyste měl za souseda Roma?"
- podle vztahu k Romům, v %**

Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

Ve výzkumu jsme se respondentů dále ptali, zda by se v České republice mělo více dbát na práva romské menšiny. Necelá čtvrtina (23 %) občanů s tím souhlasí, více než tři čtvrtiny (77 %) občanů má opačný názor.

**"V České republice by se mělo více dbát na práva
romské menšiny." (%)**

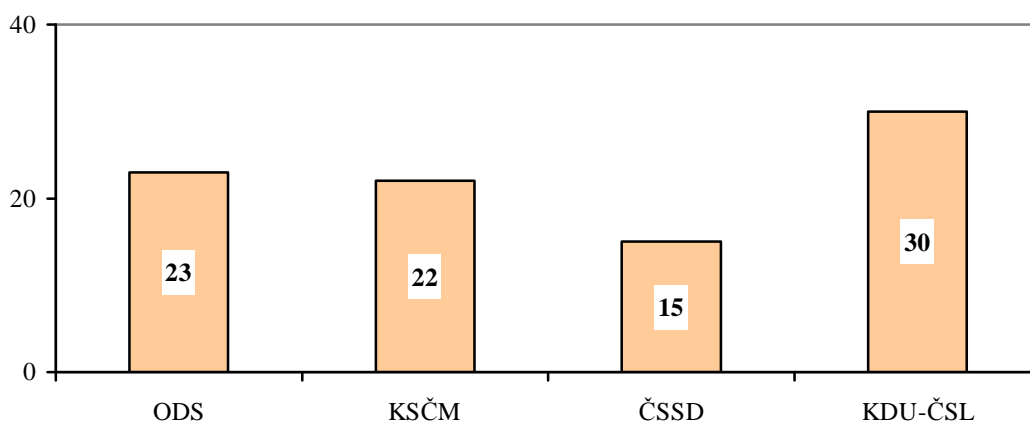
Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

³ Tisková zpráva **Koho by měli Češi nejraději za souseda?**, 3. května 2005, dostupné také na http://www.stem.cz/index.php?anotace_nah=1&id=915&tisk=1&url=source_clanky/915/index.php.

Názor, že by se mělo více dbát na práva romské menšiny, zaznívá o něco častěji od lidí s vysokoškolským vzděláním.

Významné rozdíly se tentokrát projevily v odpovědích sympatizantů jednotlivých politických stran. Nejvíce volají po posílení práv romské menšiny příznivci KDU-ČSL. Nejméně stoupců tohoto názoru najdeme mezi sympatizanty ČSSD.

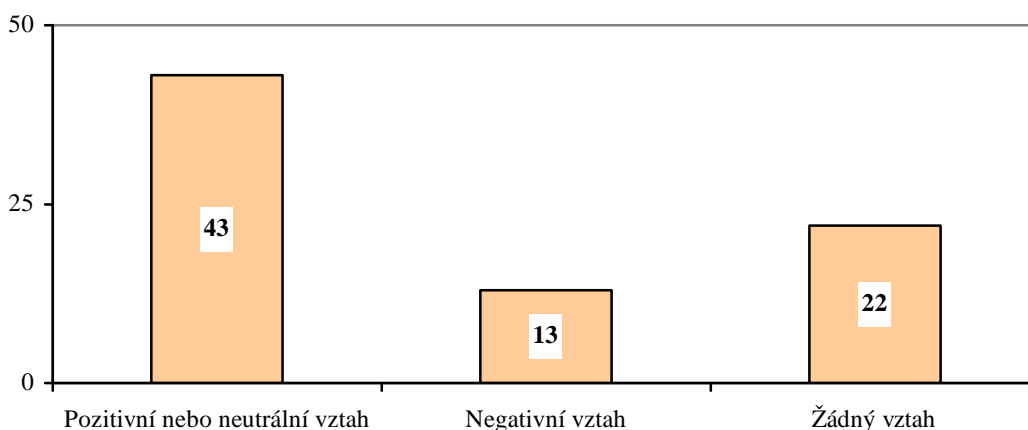
**"v České republice by se mělo více dbát na práva romské menšiny."
- podíly příznivých odpovědí dle stranických sympatií, v %**

Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

S názorem, že by se mělo v ČR více dbát na práva Romů, souhlasí především lidé, kteří mají k Romům pozitivní nebo neutrální vztah. Také mezi lidmi, kteří nemají k Romům žádný vztah, je tento názor zastoupen častěji než u lidí s negativním vztahem.

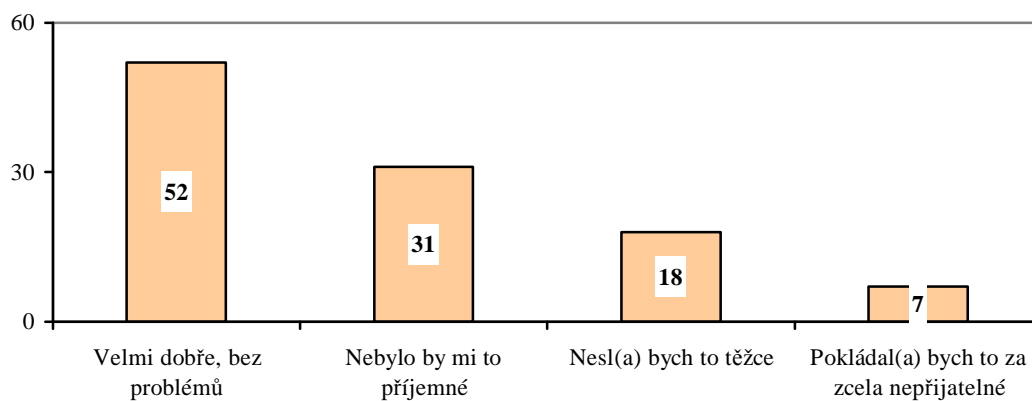
**"V České republice by se mělo více dbát na práva romské menšiny."
- podíly příznivých odpovědí podle vztahu k Romům, v %**

Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů

Názor na práva romské menšiny je rovněž úzce spojen s tím, jak by občan nesl, kdyby měl Roma za souseda. Nadpoloviční většina lidí, kteří by Roma za souseda nesli velmi dobře či bez problémů, si myslí, že by se mělo více dbát na práva romské menšiny. Toto přesvědčení klesá spolu s mírou odmítnutí Roma jako souseda.

"v České republice by se mělo více dbát na práva romské menšiny."
- podíly kladných odpovědí podle ochoty
akceptovat Roma za souseda, v %

Pramen: STEM, Trendy 2005/4, 1668 respondentů